

Proves d'accés a la universitat

Convocatòria 2016

Literatura catalana

Sèrie 1

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A

OPCIÓ B

Qualificació		
Exercicis	1	
	2	
	3	
Suma de notes parcials		
Descompte per faltes		
Total		
Qualificació final		

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

OPCIÓ A

1. Expliqueu les característiques del personatge de Cecília a *Aigües encantades*, de Joan Puig i Ferrer. Relacioneu la seva actitud amb els conceptes de *vitalisme* i *regeneracionisme*, i establiu el sistema d'afinitats i oposicions ideològiques i generacionals que manté amb els altres personatges de l'obra (especialment amb els pares, el Foraster i Vergés).

[3 punts]

2. Expliqueu quins aspectes literaris de *Pilar Prim* representen una aproximació de Narcís Oller a l'estètica del Modernisme.

[2 punts]

3. Comenteu el conte «Invasió subtil», del recull *Invasió subtil i altres contes*, de Pere Calders. Tingueu en compte, sobretot, aquests aspectes (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):
- El títol i el tema del conte.
  - El punt de vista narratiu, la personalitat i el llenguatge del narrador, i el contrast entre la realitat i la seva percepció.
  - La relació, temàtica o de plantejament, amb altres contes del llibre.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Invasió subtil

A l'Hostal Punta Marina, de Tossa, vaig conèixer un japonès desconcertant, que no s'assemblava en cap aspecte a la idea que jo tenia formada d'aquesta mena d'orientals.

A l'hora de sopar, va assegurar-se a la meua taula, després de demanar-me permís sense gaire cerimònia. Em va cridar l'atenció el fet que no tenia els ulls oblics ni la pell groguenca. Al contrari: en qüestió de color tirava a galtes rosades i a cabell rossenc.

Jo estava encuriós per veure quins plats demanaria. Confesso que era una actitud pueril, esperant que encarregués plats poc corrents o combinacions exòtiques. El cas és que em va sorprendre fent-se servir amanida —«amb força ceba», digué—, cap i pota, molls a la brasa i ametlles torrades. Al final, cafè, una copa de conyac i una breva.

M'havia imaginat que el japonès menjaria amb una pulcritud exagerada, irritant i tot, pinçant els aliments com si fossin peces de rellotgeria. Però no fou pas així: l'home se servia del ganivet i la forquilla amb una gran desimboltura, i mastegava a boca plena sense complicacions estètiques. A mi, la veritat, em feia trontollar els partits presos.

D'altra banda, parlava el català com qualsevol de nosaltres, sense ni l'ombra de cap accent foraster. Això no era tan estrany, si es considera que aquesta gent és molt estudiosa i llesta en gran manera. Però a mi em feia sentir inferior, perquè no sé ni un borrall de japonès. És curiós de constatar que, el toc estranger a l'entrevista, l'hi posava jo, condicionant tota la meua actuació —gestos, paraules, entrades de conversa— al fet que el meu interlocutor era japonès. Ell, en canvi, estava fresc com una rosa.

Jo creia que aquell home devia ésser representant o venedor d'aparells fotogràfics, o de transistors. Qui sap si de perles cultivades... Vaig provar tots aquells temes i ell els apartà amb un ample moviment del braç. «Venc sants d'Olot, jo», digué. «Encara hi ha mercat?», vaig preguntar-li. I em va dir que sí, que anava de baixa però que ell es defensava. Feia la zona sud de la Península, i va afirmar que, així que tenia un descans o venien dues festes seguides, cap a casa falta gent...

—No hi ha res com a casa! —reblà amb un aire de satisfacció.

—Viviu al nostre país?

—I doncs? On voleu que visqui?

Sí, és clar, són rodamons i es fiquen per tot arreu. Me'l vaig tornar a mirar i asseguro que cap detall, ni en la roba ni en la figura, no delatava la seva procedència japonesa. Fins i tot duia un escut del Club de Futbol Barcelona a la solapa.

Tot plegat era molt sospitós, i em va capficar. La meua dona s'havia fet servir el sopar a l'habitació, perquè estava una mica empicada; vaig contar-li l'aventura, adornant el relat amb les meves aprensions: si molt convé, es tractava d'un espia.

—I d'on ho has tret que és japonès? —em preguntà ella.

Vaig riure, potser no de bona gana, compadit de la seva innocència.

—Els conec d'una hora lluny... —vaig contestar-li.

—Que vols dir que n'has vistos gaires?

—No, però els clisso de seguida!

—T'ho ha dit, ell, que era japonès?

—Ni una sola vegada. Són astuts...

—T'ho ha dit algú?

—Ningú no m'ha dit res, ni falta que em fa. Tinc l'instint esmoladíssim!

Ens vam barallar. Sempre em burxa dient-me que sóc malpensat i que qualsevol dia tindrè un disgust dels grossos. Com si no em conegués prou! Sembla que es complagui a no raonar i és d'una candidesa increïble.

Aquella nit vaig dormir poc i malament. No em podia treure el japonès del cap. Perquè mentre es presentin tal com són, amb la rialleta, les reverències i aquella mirada de través, hi haurà manera de defensar-se'n. Així ho espero! Però si comencen a venir amb tanta de simulació i d'aparat ful, donaran molta feina.

OPCIÓ B

1. Un tema central de *Jardí vora el mar*, de Mercè Rodoreda, és la relació entre l'amor, el matrimoni i la felicitat. Trieu tres parelles casades que hi apareguin i descriuiu-ne les característiques (generals i particulars) en relació amb aquest tema.

[3 punts]

2. Expliqueu les motivacions personals i cíviques de l'acte heroic de la protagonista d'*Antígona*, de Salvador Espriu.
[2 punts]

3. Comenteu el poema «Només un arbre, a la vorera, porta...», pertanyent a la secció «Rosa secreta» del llibre *Imitació del foc*, de Bartomeu Rosselló-Pòrcel. Tingueu en compte, sobretot, aquests aspectes (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):
- a) La mètrica i l'estructura del poema (podeu fer una paràfrasi de cada part).
  - b) El tema del poema i la mena de relació que el poeta estableix amb la natura i, especialment, amb el mar.
  - c) El sentit simbòlic dels elements naturals (l'arbre, el mar i l'aigua, les planúries).

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Només un arbre, a la vorera, porta...

A Amàlia Tineo

Només un arbre, a la vorera, porta
el tremolor del mar, i el frec de fulles
retorna el benefici de les ones.
Les roques mortes en arenes mortes
5 viuen només uns brins d'herba poruga.
Mar foll de gris i verd i força d'aire:
trenca cristalls sobre la costa blana!
Aprèn l'ombra llunyana, blava i blanca,
dels núvols plens de vent i pròdigs d'ales.
10 Només en mi pots créixer més i estendre
més pura sal, més amagada pedra,
i encara retrobar-te en camins foscos
per balenes remotes i algues velles.
Però jo m'he perdut en les planúries
15 que han oblidat la dansa, el crit de l'aigua,
entre alzines i roures, entre llunes
sense rius, sense pous, sense ones altes.

La Magdalena, agost 1934

Etiqueta del corrector/a

--	--

--	--

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans

